

Õiguskantsler

Teie 27.11.2014 nr

Meie 18.12.2014 nr 6-1/141452/1405224

Vastus pöördumisele Hoiatustrahvi kättetoimetamine

Austatud

Pöördusite õiguskantsleri poole ja tõstasite oma näite pinnalt küsimuse, kas siis, kui riik annab avalikes kanalites teada, et trahviteade saadetakse e-postile, on isikul õigus seda uskuda ja sellest lähtuda.

Õiguskantsler tutvus pöördumise ja sellele lisatud dokumentidega (kohtutäituri täitedokumendid, kirjavahetus Riigi Infosüsteemi Ameti ning Politsei- ja Piirivalveametiga) ning leiab, et Teie pahameel on mõistetav. Tema hinnangul **ei ole probleem siiski tingitud mitte niivõrd õigusnormidest, vaid võimalikust elektroonilise rahvastikuregistri andmebaasi tõrkest**, mistõttu ei andnud andmebaas vastust kohtuvälise menetleja 16.06.2014 päringule Teie e-posti aadressi andmete saamiseks.

Tegite oma pöördumises kolm konkreetset etteheidet:

- „1) Minuga ei võetud ühendust e-posti teel, kuigi ma olin seda soovinud
- 2) riik on kulutanud ressursse eesti.ee loomiseks, kuid ei kasuta neid ressursse.
- 3) Riik raiskas raha makstes postiljonile minu tagaajamise eest, kuigi oleks võinud mulle meili saata.“.

Õiguskantsler analüüsis, kas probleem oli tingitud õigusnormidest või nende rakendamisest politsei poolt.

Hoiatustrahvi kättetoimetamine toimub [väärteomenetluse seadustiku](#) § 54³ järgi, mille 1. lõike kohaselt saadetakse füüsilisele isikule trahviteade posti teel tähtkirjaga isiku rahvastikuregistris märgitud aadressil **või** muul menetlejale teada oleval aadressil **või** elektrooniliselt. Lõike 2 kohaselt võib juhul, kui mootorsõiduki eest vastutav isik ei ela registrisse kantud aadressil ja tema tegelik viibimiskoht ei ole teada ning trahviteadet ei ole muul viisil võimalik kätte toimetada, trahviteade avaldada ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lõike 5 järgi tuleb trahviteade saata viie tööpäeva jooksul väärteo tuvastamisest arvates.

Nii nagu § 54³ lõigetest 1 ja 2 näha, on trahviteade kättetoimetamiseks ette nähtud neli võimalust, s.j on selleks ette nähtud suhteliselt lühike viie tööpäevane aeg. Esimese sammuna valib menetleja, kas saata see elektrooniliselt või posti teel; ning selle luhtumisel teise sammuna avalikustab trahviteade Ametlikud Teadaanded elektroonilises keskkonnas. Politsei- ja

Piirivalveametist Teile 27.11.2014 saadetud vastusest nähtub, et enne trahviteate posti teel saatmist kontrolliti 16.06.2014 selle elektroonilise saatmise võimalust @eesti.ee aadressile.

Õiguskantsleri hinnangul vastab kirjeldatud praktika väärtemenetluse seadustiku eesmärgile kasutada ära isiku jaoks kõige mugavamad ja kiiremad suhtluskanalid ning säästa seeläbi ka riigi ressursse. Seda iseäranis juhul, kui isik on avaldanud teadlikult soovi eelistada suhtlust e-posti teel ja määranud ise <https://www.eesti.ee/est> veebiportaalis kindlaks konkreetse e-posti aadressi. Seetõttu nõustun Teie küsimusena esitatud põhimõttelise seisukohaga, et kui isik annab riigile teada oma soovist saada teavet eelistatuna e-posti teel, siis on tal õigus seda uskuda ja sellest lähtuda. Ka Politsei- ja Piirivalveamet kirjeldas oma 27.11.2014 vastuses, et enne trahviteate posti teel saatmist kontrollitigi trahviteate elektroonilise saatmise võimalust @eesti.ee aadressile, kuid selle tulemusena vajalikke andmeid ei saadud. Kuna riigi eesmärgiks on toimetada trahviteade isikule kätte, järgnebki elektroonilise kättetoimetamise luhtumisele selle saatmine posti teel isiku enda riigile antud aadressil, ja ka selle võimaluse ebaõnnestumisel avalikustamine Ametlikud Teadaanded elektroonilises keskkonnas.

Eeltoodust võib järeldada, et Teie kirjeldatud juhtumi näol ei pruugi olla tegemist üldise probleemiga, vaid kahetsusväärse üksikjuhuga. Kirjutate ka ise oma 17.11.2014 kaebuses Politsei- ja Piirivalveametile, et Teile on varasemalt teine trahviteade kohale jõudnud.

Lõpetuseks soovib õiguskantsler rõhutada, et kuigi ta ei tuvastanud Teie pöördumise alusel õigusnormides puuduseid, on tal Teiega juhtunu üle kahju. Pahameel sellest, et Te ei saanud täitemenetluse kulusid vältida, kuna Te ei saanud trahviteadet õigeaegselt kätte, samuti sellest, kui 15 euro suurusest hoiatustrahvist kasvab lõppeks koos täitemenetluse kuludega välja 52 euro suurune nõue, on igati mõistetav. Jääb vaid loota, et edaspidi toimub elektrooniline suhtlus riigiga tõrgeteta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel